

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

5 FÉVRIER 2026

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative à la suspension urgente
de l'exclusion du chômage des parents
aidants proches d'enfants
en situation de handicap
et à la mise en place
d'un statut social adapté

AMENDEMENT

examiné par la commission
de la Santé et de l'Aide aux personnes

GEWONE ZITTING 2025-2026

5 FEBRUARI 2026

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende de dringende
opschorting van de uitsluiting
van de werkloosheidsuitkering
voor ouders die als mantelzorger
optreden voor hun kind met een handicap
van een aangepast sociaal statuut

AMENDEMENT

besproken door de commissie
voor de Gezondheid en Bijstand aan personen

Amendement n° 1

Amendement nr. 1

Hanina El Hamamouchi (PTB)

Tirets du dispositif

Insérer entre le quatrième et le cinquième tiret un tiret rédigé comme suit:

«– de demander au gouvernement fédéral d'organiser une concertation réelle, structurelle et régulière avec les associations et les acteurs concernés afin de garantir que toute réforme tienne compte des réalités de terrain et des besoins spécifiques des familles;».

JUSTIFICATION

Cet amendement s'appuie sur la nécessité impérieuse d'inclure les acteurs de terrain dans la prise de décision pour corriger une réforme jugée injuste et brutale.

Les aidants proches effectuent un «travail invisible» qui permet à la collectivité de réaliser des économies colossales. Ce retrait du marché du travail n'est «ni un choix personnel ni un confort de vie», mais une contrainte dictée par la santé de l'enfant

Il est donc paradoxal et injuste de dispenser un aidant de chercher un emploi pour, au final, l'exclure du chômage parce qu'il n'en a pas trouvé, alors que le dispositif de dispense est déjà reconnu comme «largement inadapté» par les sources et par l'ONEM lui-même.

Les associations alertent sur une précarité profonde, qualifiée d'«inhumaine et d'inacceptable», qui frappera ces familles dès le 1er mars 2026

Pousser ces familles vers le précarat est inefficace pour le retour à l'emploi. L'amendement vise à garantir que le Gouvernement fédéral respecte le principe de non-régression de la protection sociale et le droit à la dignité humaine (Article 23 de la Constitution).

La «mobilisation sans précédent» d'une cinquantaine d'organisations démontre que les mesures actuelles sont «partielles, temporaires et insuffisantes»

En exigeant une concertation réelle, nous voulons passer d'une réforme «aveugle» à un véritable statut social qui assure des revenus décents au-dessus du seuil de pauvreté européen et une garantie de soins pour tous.

Streepjes van het verzoekend gedeelte

Een streepje invoegen tussen het vierde en het vijfde streepke, luidende:

“– de federale regering te vragen reëel, structureel en regelmatig overleg te organiseren met de betrokken verenigingen en spelers om bij elke hervorming rekening te houden met de werkelijkheid in de praktijk en de specifieke behoeften van de gezinnen;”.

VERANTWOORDING

Dit amendement steunt op de absolute noodzaak om de veldwerkers te betrekken bij de besluitvorming om een hervorming bij te sturen die als onrechtvaardig en brutaal wordt ervaren.

Mantelzorgers werken in de schaduw en besparen de maatschappij enorm veel geld. Wie de arbeidsmarkt verlaat, maakt geen persoonlijke keuze en doet dat niet om het rustiger aan te doen, maar kan door de gezondheid van zijn of haar kind niet anders.

Het is dan ook paradoxaal en onrechtvaardig om een mantelzorger eerst vrij te stellen van het zoeken naar werk en hem daarna uit te sluiten van een werkloosheidsuitkering, omdat hij geen werk gevonden heeft. Die vrijstelling wordt door de bronnen en door de RVA overigens al als zeer onangepast beschouwd.

De verenigingen waarschuwen voor een grote bestaansonzekerheid, die zij als onmenselijk en onaanvaardbaar bestempelen en die deze gezinnen vanaf 1 maart 2026 boven het hoofd hangt.

Die gezinnen in armoede duwen helpt niet om hen weer aan het werk te krijgen. Het amendement strekt ertoe ervoor te zorgen dat de federale regering het beginsel om de sociale bescherming en het recht op menselijke waardigheid niet achteruit te laten gaan in acht neemt (artikel 23 van de Grondwet).

De ongeziene mobilisering van een vijftigtal organisaties toont aan dat de huidige maatregelen halfslachtig, tijdelijk en ontoereikend zijn.

Met onze eis van daadwerkelijk overleg willen wij een blinde hervorming bijsturen in de richting van een volwaardig sociaal statuut dat een behoorlijk inkomen boven de Europese armoedegrens en zorgverstrekking voor iedereen garandeert.

Amendement n° 2

Amendement nr. 2

Gladys Kazadi (Les Engagés)

*Tirets du dispositif**Streepjes van het verzoekend gedeelte***Remplacer les tirets du dispositif par ce qui suit:****De streepjes van het verzoekend gedeelte vervangen als volgt:***«Demande au Collège réuni de la Commission communautaire commune:**“Verzoekt het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie:*

- *d’élaborer, en concertation avec les entités fédérées, un statut fédéral autonome de l’aidant proche, distinct des régimes existants d’assurance chômage et d’intégration sociale, garantissant une protection sociale complète, incluant des revenus de remplacement, des droits sociaux et un accompagnement vers la réintégration professionnelle, lorsque la situation d’aidance le permet, et assurant une articulation claire avec les compétences communautaires et régionales en matière d’aide aux personnes, de santé et d’accompagnement social;*
- *d’inscrire l’élaboration du statut de l’aidant proche dans une dynamique interfédérale formalisée, associant l’État fédéral, les Communautés et les Régions, notamment via les conférences interministérielles compétentes, afin de garantir la cohérence des dispositifs, leur lisibilité pour les bénéficiaires et le respect des répartitions de compétences;*
- *de prévoir, à titre transitoire et jusqu’à l’entrée en vigueur effective d’un statut fédéral de l’aidant proche, des mesures de sécurisation des parcours socio-professionnels des aidants proches directement affectés par les réformes récentes de l’assurance chômage, afin d’éviter toute rupture brutale de droits sociaux ou basculement contraint vers l’aide sociale, sans porter atteinte aux principes du régime de l’assurance chômage;*
- *de mener une étude visant à objectiver les impacts socio-économiques des situations d’aidance intensive sur les parcours professionnels, les droits sociaux et les revenus, en vue d’alimenter la conception, le calibrage et l’évaluation du futur statut fédéral de l’aidant proche, sans préjuger des options normatives relevant du législateur fédéral.».*

- *in overleg met de deelstaten een autonoom federaal statuut van mantelzorger uit te werken, dat zich onderscheidt van de bestaande stelsels van werkloosheidsverzekering en maatschappelijke integratie, dat een volledige sociale bescherming waarborgt, met inbegrip van vervangingsinkomens, sociale rechten en begeleiding naar professionele herinschakeling, wanneer de mantelzorgsituatie dat toelaat, en dat voorziet in een duidelijke afstemming met de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden inzake bijstand aan personen, gezondheid en sociale begeleiding;*
- *de uitwerking van het statuut van mantelzorger te kaderen in een geformaliseerde interfederale dynamiek, met betrokkenheid van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, met name via de bevoegde interministeriële conferenties, teneinde de coherentie van de regelingen te waarborgen, de begrijpelijkheid ervan voor de begunstigden te verzekeren en de bevoegdheidsverdeling te respecteren;*
- *bij wijze van overgang en tot de effectieve inwerkingtreding van een federaal statuut van mantelzorger, te voorzien in maatregelen met het oog op het veiligstellen van de socio-professionele trajecten van mantelzorgers die rechtstreeks worden getroffen door de recente hervormingen van de werkloosheidsverzekering, teneinde elke abrupte onderbreking van sociale rechten of een gedwongen overstap naar maatschappelijke hulp te vermijden, zonder afbreuk te doen aan de beginselen van het stelsel van de werkloosheidsverzekering;*
- *een studie uit te voeren met als doel de socio-economische gevolgen van intensieve mantelzorgsituaties op beroepsloopbanen, sociale rechten en inkomens objectief in kaart te brengen, met het oog op de onderbouwing van de uitwerking, de afstemming en de evaluatie van het toekomstige federale statuut van mantelzorger, zonder vooruit te lopen op de normatieve opties die tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoren.”.*

JUSTIFICATION

Cet amendement vise à renforcer la cohérence juridique et institutionnelle de la résolution en clarifiant explicitement l'objectif poursuivi: la construction d'un statut fédéral autonome de l'aidant proche, distinct à la fois du régime de l'assurance chômage et du régime d'intégration sociale. Cette précision est essentielle pour éviter toute ambiguïté sur la nature du dispositif demandé et pour prévenir le risque d'une assimilation durable de l'aidance à un mécanisme de substitution fondé sur le chômage ou l'aide sociale. L'amendement réaffirme ainsi que la réponse attendue relève d'un cadre propre, stable et protecteur, construit au niveau du législateur fédéral, tout en tenant compte des réalités vécues sur le terrain.

La reformulation proposée permet de maintenir l'exigence de protection immédiate des personnes concernées, sans remettre en cause les principes structurants de l'assurance chômage. Le point 3 introduit en effet une logique transitoire ciblée, limitée dans le temps et strictement liée à l'entrée en vigueur effective du futur statut, afin d'éviter une rupture brutale de droits sociaux et de revenus pour des aidants proches directement touchés par les réformes récentes. Il s'agit d'un mécanisme de sécurisation des parcours, pensé comme un pont temporaire, et non comme une solution structurelle adossée au chômage.

L'amendement renforce également la sécurité juridique de la demande régionale en rappelant le respect des répartitions de compétences. La création d'un statut social protecteur relève du niveau fédéral, mais son effectivité dépend d'une articulation claire avec les politiques communautaires et régionales en matière d'aide aux personnes, de santé, d'accompagnement social et de soutien aux familles. C'est pourquoi le texte insiste sur une dynamique interfédérale formalisée, notamment via les conférences interministérielles compétentes, afin d'éviter le morcellement des dispositifs, de garantir leur lisibilité pour les bénéficiaires et de prévenir le renvoi de responsabilité entre niveaux de pouvoir.

Enfin, l'amendement encadre la demande d'étude afin qu'elle ait une utilité opérationnelle directe pour la construction du futur statut. L'objectif n'est pas de produire un constat général supplémentaire, mais d'objectiver les impacts socio-économiques de l'aidance intensive sur les parcours professionnels, les droits sociaux et les revenus, de manière à alimenter concrètement le calibrage, l'évaluation et la soutenabilité du mécanisme à venir. La mention explicite du fait que l'étude ne préjuge pas des options normatives du législateur fédéral renforce la portée législative

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt de juridische en institutionele coherentie van de resolutie te versterken door het nagestreefde doel expliciet te verduidelijken: de totstandbrenging van een autonoom federaal statuut van mantelzorger, dat zich zowel onderscheidt van het stelsel van de werkloosheidsverzekering als van het stelsel van maatschappelijke integratie. Deze precisering is essentieel om elke ambiguïteit over de aard van het gevraagde instrument te vermijden en om het risico te voorkomen dat mantelzorg duurzaam wordt gelijkgesteld met een vervangingsmechanisme dat steunt op werkloosheid of maatschappelijke hulp. Het amendement bevestigt aldus dat de verwachte respons thuishoort binnen een eigen, stabiel en beschermend kader, uitgewerkt op het niveau van de federale wetgever, met inachtneming van de realiteiten op het terrein.

De voorgestelde herformulering maakt het mogelijk de vereiste van onmiddellijke bescherming van de betrokken personen te behouden, zonder de structurerende beginselen van de werkloosheidsverzekering in vraag te stellen. Punt 3 voegt immers een gerichte overgangslogica in, beperkt in de tijd en strikt gekoppeld aan de effectieve inwerkingtreding van het toekomstige statuut, om een abrupte onderbreking van sociale rechten en inkomens te vermijden voor mantelzorgers die rechtstreeks worden getroffen door de recente hervormingen. Het gaat om een mechanisme om trajecten veilig te stellen, opgevat als een tijdelijke overbrugging en niet als een structurele oplossing die verankerd is in de werkloosheid.

Het amendement versterkt tevens de rechtszekerheid van het gewestelijke verzoek door het respect voor de bevoegdheidsverdelingen te benadrukken. De invoering van een beschermend sociaal statuut valt onder de bevoegdheid van de federale overheid, maar de effectiviteit ervan veronderstelt een duidelijke afstemming met het gemeenschaps- en gewestbeleid inzake bijstand aan personen, gezondheid, sociale begeleiding en gezinsondersteuning. Daarom legt de tekst de nadruk op een geformaliseerde interfederale dynamiek, met name via de bevoegde interministeriële conferenties, om versnippering van regelingen te vermijden, de begrijpelijkheid ervan voor de begunstigten te waarborgen en het doorschuiven van verantwoordelijkheden tussen de verschillende bestuursniveaus te voorkomen.

Ten slotte kadert het amendement de vraag naar een studie zodanig dat die een directe operationele meerwaarde heeft voor de uitwerking van het toekomstige statuut. Het doel is niet om een bijkomend algemeen vaststellingsrapport voort te brengen, maar wel om de socio-economische gevolgen van intensieve mantelzorg voor beroepsloopbanen, sociale rechten en inkomens objectief in kaart te brengen, teneinde concreet bij te dragen aan de afstemming, de evaluatie en de duurzaamheid van het toekomstige mechanisme. De expliciete vermelding dat de studie geen vooruitname inhoudt op de normatieve opties van de federale

de la demande, sans anticiper des choix politiques qui relèvent du débat parlementaire fédéral.

wetgever versterkt de wetgevingstechnische draagwijdte van het verzoek, zonder vooruit te lopen op politieke keuzes die onder het federale parlementaire debat vallen.

Amendement n° 3

Amendement nr. 3

Farida Tahar (Ecolo)

Intitulé

Opschrift

Remplacer l'intitulé par ce qui suit:

Het opschrift vervangen als volgt:

«Proposition de résolution relative à la suspension urgente de l'exclusion du chômage des aidants proches et à la mise en place d'un statut social adapté».

“Voorstel van resolutie betreffende de dringende opschorting van de uitsluiting van de werkloosheidsuitkering voor mantelzorgers en de invoering van een aangepast sociaal statuut”.

JUSTIFICATION

VERANTWOORDING

étendre le champs d'application de la proposition à tous les aidants proche

Het toepassingsgebied van het voorstel van resolutie uitbreiden naar alle mantelzorgers.

Amendement n° 4

Amendement nr. 4

Farida Tahar (Ecolo)

Tirets du dispositif

Streepjes van het verzoekend gedeelte

Remplacer le premier tiret par ce qui suit:

Het eerste streepje vervangen als volgt:

«– d’interpeller le gouvernement fédéral afin de demander la suspension immédiate de l'exclusion du chômage pour les aidants proches en indisponibilité totale ou partielle du marché du travail en raison de leur situation d'aidant proche, tant qu’aucune alternative adéquate n’est mise en place; ».

“– de federale regering op te roepen om de uitsluiting van de werkloosheidsuitkering voor de mantelzorgers die volledig of gedeeltelijk onbeschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt vanwege hun situatie als mantelzorger, onmiddellijk op te schorten zolang er geen passend alternatief is ingevoerd;”.

JUSTIFICATION

VERANTWOORDING

ne pas limiter la non exclusion uniquement aux parents, mais à toute personne étant dans la situation d'aidant proche, et ne pas restreindre aux situations d'enfants en situation de handicap mais de toute personne (éventuellement adulte) qui nécessite une indisponibilité de l'aidant proche (éventuellement pour d'autres raisons que le handicap : maladie durable, âge, perte d'autonomie ...)

Niet alleen de ouders in aanmerking laten komen voor de niet-uitsluiting, maar iedere persoon die als mantelzorger optreedt. Niet alleen de situaties van kinderen met een handicap in aanmerking laten komen, maar van iedere (eventueel volwassen) persoon voor wie de onbeschikbaarheid van de mantelzorger aan de orde is (eventueel om andere redenen dan een handicap: langdurige ziekte, leeftijd, verminderde zelfredzaamheid enzovoort)

Amendement n° 5

Amendement nr. 5

Farida Tahar (Ecolo)

<i>Tirets du dispositif</i> Remplacer le quatrième tirt par ce qui suit: «– de demander au gouvernement fédéral d’élaborer, dans les plus brefs délais, un véritable statut d’aidant proche doté de droits sociaux complets, tenant compte de la durée réelle des soins nécessaires et des contraintes spécifiques liées à la prise en charge de la personne nécessitant des soins (en raison d'une maladie, d'un handicap, d'un accident, d'une perte d'autonomie, etc.);». JUSTIFICATION ne pas limiter la non exclusion uniquement aux situations de prise en charge de handicap mais étendre à la pris en charge de tout proche (éventuellement adulte) qui nécessite une indisponibilité de l'aidant proche (éventuellement pour d'autres raisons que le handicap : maladie durable, âge, perte d'autonomie...).	<i>Streepjes van het verzoekend gedeelte</i> Het vierde streepje vervangen als volgt: “– de federale regering te vragen om zo spoedig mogelijk een volwaardig statuut voor mantelzorgers uit te werken en daar volledige sociale rechten aan te koppelen, rekening houdend met de werkelijke duur van de vereiste zorgen en de specifieke uitdagingen die gepaard gaan met de zorg voor de zorgbehoevende persoon (wegens ziekte, handicap, ongeval of verlies van autonomie...);”. VERANTWOORDING Ervoor zorgen dat niet alleen mensen die zorgen voor iemand met een handicap niet worden uitgesloten, maar ook mensen die zorgen voor om het even welke (eventueel volwassen) naaste die er (eventueel om andere redenen dan een handicap: langdurige ziekte, leeftijd, verminderde zelfredzaamheid enzovoort) waardoor de mantelzorger noodgedwongen niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.
---	--